

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 lipca 2021 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie w VIII Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Maria Turek

Protokolant: Szymon Czerwiński

w obecności Prokuratora Wojciecha Peleszok

po rozpoznaniu w dniu 19 lipca 2021 roku

sprawy z wniosku **M. W.**

przeciwko Skarbowi Państwa

o zadośćuczynienie za krzywdę i odszkodowanie za szkodę doznane z tytułu niewątpliwie niesłusznego zatrzymania **w dniach 10 lipca – 12 lipca 2019 roku** w sprawie Prokuratury Okręgowej w W. sygn. akt (...)

na podstawie art. 552 § 4 k.p.k. i art. 554 § 4 k.p.k.

orzeka

I. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz **M. W. kwotę 20.000 (dwadzieścia tysięcy) złotych**, wraz z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia za krzywdę oraz **kwotę 3.243 (trzy tysiące dwieście czterdzieści trzy) złote** wraz z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za szkodę - doznane z powodu niewątpliwie niesłusznego zatrzymania;

II. w pozostałym zakresie wniosek oddala;

III. kosztami postępowania obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE		
Formularz UWO	Sygnatura akt	VIII Ko 68/20
1. WNIOSKODAWCA		
M. W.		
1. ZWIĘZŁE PRZEDSTAWIENIE ZGŁOSZONEGO ŻĄDANIA		

1.	Odszkodowanie (kwota główna)	Odsetki
1.	3.243 zł	Wraz z odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty
2.	Zadośćuczynienie (kwota główna)	Odsetki
1.	60.000 zł	Wraz z odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty
3.	Inne	
1.	-----	

1.3. Ustalenie faktów				
0.1.3.1. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Fakt	Dowód	Numer karty	
3.1.1.	Zatrzymanie wnioskodawcy M. W. w okresie od dnia 10 lipca 2019 r. godz. 6:10 do dnia 12 lipca 2019 r. godz. 12:03 w sprawie prowadzonej przez Prokuraturę Okręgową w W. sygn. akt (...)	Protokół zatrzymania	k. 169	
Zeznania wnioskodawcy M. W.	k. 273v-275			

Protokół posiedzenia przedmiocie zastosowania tymczasowego aresztowania	w k. 174-179			
3.1.2.	Wnioskodawczyni M. W. jest osobą leczącą m. in. endokrynologicznie, przed zatrzymaniem pełniła zawód zaufania publicznego, posiadała nieposzlakowaną opinię. Od lat 90-tych pełniła funkcję (...) gminy L.. W momencie zatrzymania wykonywała zawód wójta tej gminy. Była ceniona i szanowana w różnych środowiskach.	Zeznania wnioskodawcy M. W.	k. 273v-275	
Listy poparcia	k. 46-111			
Dokumenty medyczne	k. 28-34			
3.1.3.	W wyniku zatrzymania wnioskodawczyni M. W. doznała krzywdy w postaci utraty nieposzlakowanej opinii wśród najbliższych jak również w opinii publicznej, przeżycia sytuacji stresowej	Zeznania wnioskodawcy M. W.	k. 273v-275	

	związanej z zatrzymaniem.			
3.1.4.	Uznanie przez Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie, wniosek o zastosowanie tymczasowego aresztowania wobec M. W. był niezasadny.	Postanowienie Sądu dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie z dnia 12 lipca 2019 r. sygn. akt XIV Kp 2334/19	k. 180-186	
3.1.5.	Wnioskodawczyni poniosła koszty rehabilitacji po dokonaniu zatrzymania przez funkcjonariuszy CBA	faktura	k. 35	
0.1.3.2. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.		Fakt	Dowód	Numer karty

4. ocena DOWODÓW		
0.1.Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 3.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
3.1.1., 3.1.2., 3.1.3.	Zeznania wnioskodawcy M. W.	Świadek zeznawała tylko to, co jej wiadome, przedstawiła w sposób obiektywny przebieg zdarzenia, podawała okoliczności zarówno korzystne, jak i niekorzystne dla swoich roszczeń (np. co do

		wyprowadzenia wnioskodawczyni z Urzędu Gminy L.), zeznania świadka korespondują z dokumentami znajdującymi się w aktach , nie zachodzą żadne okoliczności, które mogłyby wpłynąć na ujemną ocenę wiarygodności zeznań tego świadka.
3.1.1., 3.1.2., 3.1.3, 3.1.4. 3.1.5	Dokumenty	Dokumenty te korespondują z zeznaniami wnioskodawcy M. W., Sąd nie znalazł przyczyn, dla których miałby odmówić im wiarygodności oraz braku rzetelności.
0.1.4.2.Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów		
0.2.(dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp.faktu z pkt 3.1 albo 3.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu
1.PODSTAWA PRAWNA		
Odszkodowanie		
1.	Kwota główna	Odsetki
1.	Art. 552 § 4 kpk	Art. 558 kpk w zw. z art. 481 kc
Zwięźle o powodach podstawy prawnej		
Zgodnie z art. 552 § 4 k.p.k. odszkodowanie i zadośćuczynienie przysługuje wypadku niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania lub zatrzymania. W niniejszej sprawie mamy do czynienia z niewątpliwie niesłusznym zatrzymaniem.		

Zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie może być zrządzone tylko w okoliczności wskazanych w art. 247 kpk. W przypadku osoby wnioskodawcy takie przesłanki z całą pewnością nie zaistniały. Wobec M. W. CBA prowadziło postępowanie w związku z nieprawidłowościami wskazanymi w protokole kontroli z 2017 r. Wnioskodawczyni współpracowała z organami ścigania, od lat 90-tych zamieszkiwała w tym samym miejscu i od 1998 r. pełniła funkcję Gminy L..

Zaś art. 558 kpk stanowi, że w sprawach o odszkodowanie za niesłuszne skazanie, tymczasowe aresztowanie lub zatrzymanie przepisy Kodeksu postępowania cywilnego stosuje się tylko w kwestiach nieuregulowanych w niniejszym kodeksie.

Obowiązek zapłaty odsetek został uregulowany w art. 481 kc. W każdym wypadku opóźnienia dłużnika w zapłacie świadczenia pieniężnego wierzyciel może domagać się świadczenia ubocznego w postaci odsetek za opóźnienie. Odsetki należą się, w myśl wyraźnego brzmienia art. 481 § 1 kc, jedynie od zobowiązań pieniężnych.

Zadośćuczynienie		
2.	Kwota główna	Odsetki
1.	Art. 552 § 4 kpk	Art. 558 kpk w zw. z art. 481 kc
Zwięźle o powodach podstawy prawnej		
Zgodnie z art. 552 § 4 k.p.k. odszkodowanie i zadośćuczynienie przysługuje wypadku niewątpliwie		

niesłusznego tymczasowego aresztowania lub zatrzymania. W niniejszej sprawie mamy do czynienia z niewątpliwie niesłusznym zatrzymaniem.

Zaś art. 558 kpk stanowi, że w sprawach o odszkodowanie za niesłuszne skazanie, tymczasowe aresztowanie lub zatrzymanie przepisy Kodeksu postępowania cywilnego stosuje się tylko w kwestiach nieuregulowanych w niniejszym kodeksie.

Obowiązek zapłaty odsetek został uregulowany w art. 481 kc. W każdym wypadku opóźnienia dłużnika w zapłacie świadczenia pieniężnego wierzyciel może domagać się świadczenia ubocznego w postaci odsetek za opóźnienie. Odsetki należą się, w myśl wyraźnego brzmienia art. 481 § 1 kc, jedynie od zobowiązań pieniężnych.

Inne

3.

1.

Zwięźle o powodach podstawy prawnej

1.ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU W PRZEDMIOCIE ŻĄDANIA

Zwięźle o powodach rozstrzygnięcia

Odszkodowanie

1.

Kwota główna

Odsetki

1.	3.243 zł	Od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty
	<p>Wskazać należy, że wnioskodawczyni podczas zatrzymania przeżyła silny stres, który miał wpływ na jej zdrowie (k. 28-34). Lekarz prowadzący wnioskodawcę skierował na rehabilitację kręgosłupa, gdyż dolegliwości od dnia zatrzymania sprawiły, że miała ograniczone zdolności ruchowe. Bezpośredni związek dolegliwości kręgosłupa z zatrzymaniem wynika z dokumentacji lekarskiej (k. 30) Wnioskodawczyni udowodniła jakie koszty poniosła w związku z przeprowadzeniem rehabilitacji (załączone do akt faktury k. 35) w warunkach sanatoryjnych. W związku z tym należało przyznać odszkodowanie w kwocie wskazanej powyżej.</p>	<p>Roszczenie o zadośćuczynienie staje się wymagalne dopiero z momentem uprawomocnienia się orzeczenia sądu, a zatem do czasu wydania przez sąd prawomocnego orzeczenia ustawowe odsetki nie przysługują. Należą się one jedynie za okres opóźnienia świadczenia wymagalnego, rozpoczynający się z chwilą prawomocności orzeczenia sądowego stanowiącego podstawę do zapłaty.</p>
Zadośćuczynienie		
I.	Kwota główna	Odsetki
1.	20.000 zł	Od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty
	<p>Wskazać, dlaczego zatrzymanie uznano za niewątpliwie niesłuszne.</p> <p>W uchwale Sądu Najwyższego z dnia 23 maja 2006 r. (I KZP 5/06, Legalis) wskazano, że: „Przy ocenie kwestii niewątpliwie niesłusznego zatrzymania w rozumieniu art. 552 § 4 KPK sąd powinien mieć na uwadze, czy zastosowanie tego środka przymusu procesowego nastąpiło z obrazą przepisów rozdziału 27 kodeksu postępowania karnego, a tym samym, czy spowodował on dolegliwość, jakiej</p>	<p>Roszczenie o zadośćuczynienie staje się wymagalne dopiero z momentem uprawomocnienia się orzeczenia sądu, a zatem do czasu wydania przez sąd prawomocnego orzeczenia ustawowe odsetki nie przysługują. Należą się one jedynie za okres opóźnienia świadczenia wymagalnego, rozpoczynający się z chwilą prawomocności orzeczenia sądowego stanowiącego podstawę do zapłaty.</p>

osoba zatrzymana nie powinna była doznać, analizując to zagadnienie w aspekcie całokształtu okoliczności zaistniałych w sprawie, w której doszło do zatrzymania, a znanych w dacie orzekania w przedmiocie odszkodowania i zadośćuczynienia, w tym także z uwzględnieniem prawomocnego orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie, w której nastąpiło zatrzymanie, jeżeli takowe już zapadło (...).”

Podstawą zatrzymania M. W. było postanowienie o zatrzymaniu i przymusowym doprowadzeniu podejrzanej celem dokonania czynności procesowych, a także z uwagi na potrzebę rozważenia zastosowania środka zapobiegawczego z dnia 09 lipca 2019 r. wydane na podstawie art. 247 § 1 k.p.k. Zatrzymanie na podstawie art. 247 § 1 k.p.k. nie może być dowolne, a zatrzymanie, jakie nastąpiło w dniu 10 lipca 2019 r. o godz. 6:10 M. W. było niewątpliwie niesłuszne. Należy podkreślić, że w okresie zatrzymania M. W. wykonywała działalność (...) Gminy L., była osobą szanowaną, nagradzaną za swoje osiągnięcia, cieszącą się nieskazitelną opinią, wykonującą zawód zaufania publicznego. Ponadto miała stałe miejsce zamieszkania, w której była osobą znaną. W takiej sytuacji trudno twierdzić, by M. W. nie stawiała się dobrowolnie na wyznaczony termin przesłuchania i że konieczne stało się jej zatrzymanie. M. W. nie została przed zatrzymaniem wezwana na czynności procesowe, nie miała możliwości wykazania swojej dobrej woli i stawienia się na wezwanie organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze. Oddzielną kwestią jest ocena złożenia wniosku

o zastosowanie wobec M. W. środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania. Jak wskazał Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie w sprawie o sygn. akt XIV Kp 2334/19 wniosek o zastosowanie izolacyjnego środka zapobiegawczego był niezasadne. Postępowanie wobec wnioskodawcy trwało ponad 2 lata, wnioskodawczyni brała czynny udział w postępowaniach kontrolnych prowadzonych przez CBA, przekazywała dokumenty, była dostępna na każde wezwanie organu procesowego. W związku z tym należało ocenić, że jej zatrzymanie, niezasadne.

Jak wynika z art. 247 § 1 kpk obawa niestawiennictwa na wezwanie, czy bezprawnego utrudniania postępowania musi być uzasadniona okolicznościami sprawy postępowanie toczyło się od ponad 2 lat, zaś zarzuty dotyczyły lat 2012-2015. Znacznym wpływem czasu od tych lat i dotychczasowe zachowanie wnioskodawczyni nie pozwalają na przyjęcie, że nagle zaczęła się ukrywać, bądź mataczyć, w szczególności mając na uwadze jej postawę procesową. Nie sposób uznać, że mając przez kilka lat kontakt z innymi zatrzymanymi w sprawie właśnie teraz zaczęła uzgadniać linię obrony. Wobec tych faktów nie istniała także konieczność niezwłocznego zastosowania środków zapobiegawczych. W tej sytuacji zastosowanie zatrzymania w stosunku do niej było niewątpliwie niesłuszne w rozumieniu art. 552 § 4 kpk.

Przechodząc natomiast do uzasadnienia wysokości kwoty zasądzonej na rzecz wnioskodawcy

tytułem zadośćuczynienia za niewątpliwie niesłuszne zatrzymanie w okresie od 10 lipca 2019 r. godz. 6:10 do dnia 12 lipca 2019 r. godz. 12:03 zauważyć, że zawsze zadośćuczynienie w sensie rekompensaty finansowej winno być odpowiednie, co oznacza, że przyznana kwota powinna równoważyć negatywne przeżycia związane z przymusową izolacją, uwzględniać całokształt okoliczności towarzyszących zatrzymaniu, w tym okres jego stosowania, wiek osadzonej, okoliczności sprawy, stan zdrowia, skutki jakie zatrzymanie wywarło nie tylko na osobę uprawnioną, ale konsekwencje w środowisku, w którym funkcjonowała (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 25 marca 2019 r., II AKa 241/18, Legalis; zob. także wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 8 grudnia 2017 r., II AKa 493/17, Legalis). Wysokość zadośćuczynienia powinna służyć złagodzeniu doznanej krzywdy, jednak nie może być źródłem nieuzasadnionego wzbogacenia.

Mając na uwadze zebrany materiał dowodowy w sprawie Sąd uznał, że żądana kwota 60.000 zł jest zbyt wysoka. Należy podkreślić, że każda niesłusznie zatrzymana osoba ma poczucie ogromnej krzywdy i niesprawiedliwości, jednakże wielkość zadośćuczynienia musi zależeć od oceny całokształtu okoliczności (nie tylko subiektywnej, ale i obiektywnej). Tak jak zostało wskazane powyżej, zadośćuczynienie ma charakter kompensacyjny i nie może być wygórowane, ani też rażąco niskie, zaś jego wielkość zależy od okoliczności, w tym rozmiaru

cierpień, ich intensywności i nieodwracalności.

M. W. doznała cierpień psychicznych związanych z jej zatrzymaniem. W środowisku zawodowym była uważana za osobę sumienną, uznaną, pracowitą. Z sukcesami pracowała na rzecz Gminy L. za co była nagradzana. Była wielokrotnie wybierana na urząd (...). Ta opinia o niej została dość mocno nadszarpnięta. Zatrzymanie przez CBA w spektakularny sposób, odbiło się szerokim echem nie tylko w środowisku samorządowym, lecz było szeroko komentowane w mediach. Niewątpliwie jej zatrzymanie odbiło się niekorzystnie na jej reputacji w środowisku. Jednakże, jak sama M. W. wskazała, nie wszyscy jej wyborcy dokonali ostracyzmu społecznego.

Niewątpliwie niesłuszne zatrzymanie dokonane w dniu 10 lipca 2019 r. było dla niej traumatyczne, lecz nie doznała ona w związku z tym żadnych ponadprzeciętnych dolegliwości. Trzeba też zauważyć, że izolacja, choć z dala od najbliższych trwała niespełna trzy dni. Uwzględniając całokształt okoliczności towarzyszących zatrzymaniu, w tym okres jej stosowania, wiek osadzonej, jej właściwości osobiste (osoba niekarana, wykonująca zawód zaufania publicznego, szanowana w środowisku zawodowym, okoliczności sprawy (sposób zatrzymania) skutki jakie zatrzymanie wywarło u M. W. o oraz konsekwencje w środowisku, w którym funkcjonował (utrata dobrego imienia w środowisku zawodowym, a także rodzaj doniesień medialnych

	<p>związanych z zatrzymaniem) Sąd uznał, że odpowiednią funkcję zadośćuczynienia spełni kwota 20.000 zł. Zdaniem Sądu nie jest ona zbyt wygórowana, przystaje do obecnych realiów społecznych, a uwzględnia poniesione przez M. W. krzywdy i skutecznie je rekompensuje. Sąd również miał na uwadze poziom życia społeczeństwa (w lipcu 2021 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie wyniosło 5800,32 zł brutto) bowiem pozwala to zobiektywizować przyznane zadośćuczynienie za krzywdy. Przyznanie większej kwoty prowadziłoby zdaniem Sądu do nieuzasadnionego wzbogacenia się.</p>	
Inne		
3.	1.	-----
1.Inne ROZSTRZYGNĘCIA Zawarte w WYROKU		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
I	<p>przyznanie zadośćuczynienia w kwocie 20.000 zł oraz odszkodowania w kwocie 3.243 zł obligowało Sąd do oddalenia wniosku w pozostałej części. Powody przyznania kwoty 20.000 zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwoty 3.243 zł tytułem odszkodowania są jednocześnie powodami, dla których wniosek oddalono w pozostałej części.</p>	

1.Koszty procesu	
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności

III.

Zgodnie z art. 554 § 4 k.p.k. postępowanie jest wolne od kosztów sądowych. Wnioskodawczyni nie wykazała natomiast, aby poniosła jakiegokolwiek koszty związane z ustanowieniem pełnomocnika.

1.PODPIS